

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΗ
164/2015

(της διαδικασίας του άρθρου 2 παρ. 2, περ. γ', υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 16 Ιουλίου του έτους δύο χιλιάδες δεκαπέντε (2015) ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:30 π.μ. και επί της οδού Λ.Κηφισίας 7, στους Αμπελόκηπους, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

1. Πρόεδρος:	Δημήτριος Ράικος
2. Αντιπρόεδρος	Χριστίνα Μπουσουλέγκα
3. Μέλη:	Ευάγγελος Καραμανλής
Ιωάννα Κουλούρη
Δημήτριος Σταθακόπουλος

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν.

Γραμματέας: Στέλλα Τσιάβου

Εισηγήτρια: Δέσποινα Κράλλη, Διπλ. Ηλ/γος Μηχανικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά την διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστη η εισηγήτρια Δέσποινα Κράλλη, Διπλ. Ηλεκτρολόγος Μηχανικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., η οποία αποχώρησε πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

Θέμα: Διατύπωση σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή της Περιφερειακής Ενότητας Εύβοιας- Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών για τον από εδάφους δολωματικό ψεκασμό ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου Ελιάς, έτους 2015, στην Π.Ε. Εύβοιας, για τους Δήμους Κύμης Αλιβερίου και Σκύρου, προϋπολογισμού 133.440,00€ πλέον ΦΠΑ, σε συνέχεια εν μέρει άγονου ανοικτού διεθνή διαγωνισμού συνολικού προϋπολογισμού 499.918,50€ πλέον ΦΠΑ.

Με το αριθμ. Πρωτ. 85894/8454/24.06.2015 έγγραφο αίτημα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, το οποίο

παραλήφθηκε από την Αρχή στις 25.06.2015 με αριθμό πρωτοκόλλου 2895, η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής Περιφερειακής Ενότητας Εύβοιας αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, περί προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ (δδ) ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, για την σύναψη σύμβασης με αντικείμενο την «Παροχή υπηρεσιών για τον από εδάφους δολωματικό ψεκάσμο ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου Ελιάς, έτους 2015», στους Δήμους Κύμης Αλιβερίου και Σκύρου προϋπολογισμού 133.440,00€ πλέον ΦΠΑ, που αποτελεί τμήμα διακήρυξης συνολικού προϋπολογισμού 499.918,50€, πλέον ΦΠΑ ποσοστού 13% 64.989,41€, ήτοι σύνολο 564.907,91€ με ΦΠΑ.

I. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

Από το φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και σχετικά έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Με το υπ' αριθ. 13476/153478 /03.12.2014 έγγραφο το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων γνωστοποίησε στις αρμόδιες Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής Περιφερειακών Ενοτήτων Ελαιοκομικών Νομών την «Έναρξη προγράμματος συλλογικής καταπολέμησης του δάκου της ελιάς για το έτος 2015» και με το υπ' αριθ. 2148/25984/05.03.2015 έγγραφο το Υπουργείο Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος & Ενέργειας γνωστοποίησε το Πρόγραμμα Δακοκτονίας έτους 2015 και τις προϋποθέσεις εφαρμογής του.

2. Με την υπ' αριθμ. 223/2014 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Στερεάς Ελλάδας, εγκρίθηκε ο προϋπολογισμός της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, έτους 2015, ενώ με την υπ'αρ.πρ. 6414/25.02.2014 απόφαση του Υπουργείου Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης, κατανεμήθηκε στις περιφέρειες της χώρας, από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους έτους 2015, το συνολικό ποσό των 18.363.755,70€, προς κάλυψη των δαπανών δακοκτονίας.

3. Με την υπ' αριθ. 388/07.04.2015 (ΑΔΑ: ΒΧΡ97ΛΗ-15Χ) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας (αριθ. Πρακτικού 9/2015 Θέμα 27) εγκρίθηκαν: α) η δαπάνη – δέσμευση πίστωσης ποσού 564.907,91 € από τον ΚΑΕ 0879 για το έργο «Παροχή υπηρεσιών για τον από εδάφους δολωματικό ψεκάσμο ελαιοδέντρων, στα πλαίσια του προγράμματος συλλογικής καταπολέμησης του δάκου της ελιάς έτους 2015 στην Π.Ε. Εύβοιας», β) η διενέργεια ανοικτού διεθνή διαγωνισμού για το εν θέματι έργο, προϋπολογισμού 564.907,91 € με ΦΠΑ, με σφραγισμένες προσφορές και με κριτήριο επιλογής την χαμηλότερη τιμή, γ) η διακήρυξη και οι τεχνικές προδιαγραφές. Με την ίδια απόφαση ορίσθηκε ως υπηρεσία διενέργειας του διαγωνισμού η Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής Π.Ε. Εύβοιας.

4. Με την με αριθ. Πρωτ. 51173/4911/21.04.2015 διακήρυξη (1ΔΑΟΚΕΥΒ/2015, ΑΔΑΜ 15PROC002733529/2015-04-28), ο Περιφερειάρχης Στερεάς Ελλάδας προκήρυξε ηλεκτρονικό δημόσιο ανοικτό διαγωνισμό για την επιλογή αναδόχου για «Παροχή υπηρεσιών για τον από εδάφους δολωματικό ψεκάσμο ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου Ελιάς, έτους 2015, στην Π.Ε. Εύβοιας» με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη προσφερόμενη τιμή. Ως ημερομηνία έναρξης υποβολής προσφορών στο πλαίσιο του ηλεκτρονικού διαγωνισμού ορίσθηκε η 22.05.2015 και ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίσθηκε η 28.05.2015.

5. Ειδικότερα, σύμφωνα με τη διακήρυξη, αντικείμενο του έργου είναι ο από εδάφους δολωματικός ψεκάσμος ελαιοδέντρων για την προστασία 2.765.500 ελαιοδέντρων.

Η συνολική δαπάνη προϋπολογίσθηκε σε 499.918,50€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, πλέον ΦΠΑ ποσοστού 13% 64.989,41€, ήτοι σύνολο 564.907,91€ με ΦΠΑ. Οι ψεκάσμοι καθορίζεται ότι θα γίνουν από την υπογραφή της σύμβασης έως 15.11.2015.

Το έργο χωρίζεται στα παρακάτω τέσσερα (4) τμήματα:

ΤΜΗΜΑ Α: «Παροχή υπηρεσιών για τον από εδάφους δολωματικό ψεκασμό ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου Ελιάς, έτους 2015, στους Δήμους: Χαλκιδέων, Διρφύων Μεσσαπίων και Ερετρίας» προϋπολογισμού εκατόν τεσσάρων χιλιάδων τριακοσίων σαράντα ενός ευρώ και πενήντα εκατοστών (104.341,50€) πλέον ΦΠΑ ποσοστού 13% και για την προστασία 589.500 ελαιοδέντρων, για τρεις (3) ψεκασμούς.

ΤΜΗΜΑ Β: «Παροχή υπηρεσιών για τον από εδάφους δολωματικό ψεκασμό ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου Ελιάς, έτους 2015, στο Δήμο Μαντουδίου Λίμνης Αγίας Άννας» προϋπολογισμού εβδομήντα δύο χιλιάδων εκατόν είκοσι επτά ευρώ και πενήντα εκατοστών (72.127,50 €) πλέον ΦΠΑ ποσοστού 13% και για την προστασία 407.500 ελαιοδέντρων για τρεις (3) ψεκασμούς.

ΤΜΗΜΑ Γ: «Παροχή υπηρεσιών για τον από εδάφους δολωματικό ψεκασμό ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου Ελιάς, έτους 2015, στο Δήμο Ιστιαίας Αιδηψού» προϋπολογισμού εκατόν ενενήντα χιλιάδων εννέα ευρώ και πενήντα εκατοστών (190.009,50€) πλέον ΦΠΑ ποσοστού 13% και για την προστασία 1.073.500 ελαιοδέντρων για τρεις (3) ψεκασμούς.

ΤΜΗΜΑ Δ: «Παροχή υπηρεσιών για τον από εδάφους δολωματικό ψεκασμό ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου Ελιάς, έτους 2015, στους Δήμους Κύμης Αλιβερίου και Σκύρου» προϋπολογισμού εκατόν τριάντα τριών χιλιάδων τετρακοσίων σαράντα ευρώ (133.440,00€) πλέον ΦΠΑ ποσοστού 13% και για την προστασία 695.000 ελαιοδέντρων για τρεις (3) ψεκασμούς.

6. Στο άρθρο 8 “Εγγυήσεις” της διακήρυξης ορίζεται ότι: *«Κάθε προσφορά συνοδεύεται υποχρεωτικά από εγγύηση συμμετοχής υπέρ του συμμετέχοντος για χρηματικό ποσό το οποίο ισούται στο 2% επί της προϋπολογισθείσας δαπάνης για το κάθε ΤΜΗΜΑ μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 157 του ν. 4281/2014 [...] Για την καλή εκτέλεση των όρων της σύμβασης, οι προμηθευτές είναι υποχρεωμένοι να καταθέτουν εγγυητική επιστολή για χρηματικό ποσό το οποίο ισούται στο 5 % επί της αξίας της σύμβασης (συνολικής συμβατικής αξίας των υπηρεσιών) χωρίς να υπολογίζεται ο Φ.Π.Α. σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 157 του ν. 4281/2014[...].»*

Στη διακήρυξη, τέλος, καθορίζεται ότι: *“Οι προσφορές υποβάλλονται για ένα ή περισσότερα τμήματα του διαγωνισμού, για τις συνολικές όμως προκηρυχθείσες εργασίες κάθε τμήματος του έργου, όπως αυτές (οι εργασίες) περιγράφονται στην αναλυτική διακήρυξη.[...]»*

7. Στις 17.04.2015 απεστάλη η διακήρυξη για δημοσίευση στην Ε.Ε.Ε.Ε. και δημοσιεύθηκε στις 22.04.2015 (2015/S 078-138134). Περαιτέρω, η υπ' αριθ. Πρωτ. 51172/4910/21.04.2015 περίληψη της Διακήρυξης (ΑΔΑ: Ω1397ΛΗ-Σ4Λ) δημοσιεύτηκε στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 151/24.04.2015) και στον Ελληνικό τύπο και συγκεκριμένα στις εφημερίδες «ΓΕΝΙΚΗ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ» (23.04.2015), «ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ & ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΩΝ» (23.04.2015) και «ΕΥΒΟΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ» (23.04.2015). Η περίληψη της διακήρυξης αναρτήθηκε στο ΔΙΑΥΓΕΙΑ με κωδικό ΑΔΑ: Ω1397ΛΗ-Σ4Λ. Η διακήρυξη αναρτήθηκε, επίσης, στην επίσημη ιστοσελίδα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας www.pste.gov.gr καθώς και στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) με κωδικό ΑΔΑΜ 15PROC002733529 και στο Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) με Α/Α Συστήματος 9397.

8. Η Επιτροπή Αξιολόγησης και διενέργειας του ηλεκτρονικού ανοικτού Διαγωνισμού, με το από 02.06.2015 πρακτικό της, μετά την ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών και έλεγχο δικαιολογητικών και τεχνικών προσφορών των υποψήφιων αναδόχων, διαπίστωσε την συνέχιση του διαγωνισμού για τα Τμήματα Α', Β', και Γ', στο επόμενο στάδιο αξιολόγησης της οικονομικής προσφοράς με την εταιρεία «ΕΝΩΣΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ», η οποία κατέθεσε τη μία και μοναδική προσφορά για καθένα από τα ανωτέρω τμήματα, καθότι η προσφορά της κρίθηκε επαρκής και σύμφωνη με τους όρους της διακήρυξης. Στο ίδιο πρακτικό η Επιτροπή κήρυξε άγονο τον διαγωνισμό για το Τμήμα Δ' του Πίνακα 1 του Παραρτήματος Δ της διακήρυξης και ενέκρινε την προσφυγή στη διαδικασία

της διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 13 του Ν. 2286/1995 και τα Π.Δ. α) 60/2007 άρθρο 25 και β) 118/2007 χωρίς δημοσίευση και χωρίς καμία τροποποίηση των όρων της αρχικής διακήρυξης μετά από πρόσκληση στον διαγωνισμό λόγω του κατεπείγοντος, μετά από εξουσιοδότηση της Επιτροπής Αξιολόγησης του αποτελέσματος του Διαγωνισμού. Στο πρακτικό σημειώνεται επίσης ότι οι ως άνω ενέργειες (διαδικασία διαπραγμάτευσης για το τμήμα Δ) θα πραγματοποιηθούν μετά τη έκδοση της σχετικής σύμφωνης γνώμης της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων.”

9. Στη συνέχεια, η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας με την αριθ. Πρωτ. 788/16.06.2015 (ΑΔΑ: 6ΩΘΑ7ΛΗ-ΕΘΙ) απόφασή της ενέκρινε το ως άνω πρακτικό της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού.

10. Κατόπιν των παραπάνω, η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας - Περιφερειακή Ενότητα Εύβοιας, με το υπ' αριθ. Πρωτ. 85894/8454/24.06.2015 έγγραφο αίτημά της, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται σχέδιο απόφασης, αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ (δδ) Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, για την σύναψη σύμβασης με αντικείμενο την «Παροχή υπηρεσιών για τον από εδάφους δολωματικό ψεκασμό ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου Ελιάς, έτους 2015, στους Δήμους Κύμης Αλιβερίου και Σκύρου προϋπολογισμού 133.440,00€ πλέον ΦΠΑ, που αποτελεί τμήμα διακήρυξης συνολικού προϋπολογισμού 499.918,50€ πλέον ΦΠΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 1 περ. α και γ του π.δ. 60/2007.

II. Νομικό Πλαίσιο

11. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης, ορίζει τα ακόλουθα: «δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές emπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων. [...]».

12. Στο άρθρο 6 παρ. 1 του π.δ. 60/2007 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ...» ορίζεται ότι : «...Το παρόν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 16, 17 και 9 έως 15, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια: ...β) 211.000 ευρώ, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτονται είτε ι) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα IV [...]».

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 του αριθ. 1336/2013 Κανονισμού της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2013 για την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/ΕΚ, 2004/18/ΕΚ και 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά στα κατώτατα όρια εφαρμογής τους κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, το ως άνω ποσό αναπροσαρμόστηκε στις 207.000 ευρώ.

13. Επίσης, στο άρθρο 8 παρ. 1, 3 και 5 του π.δ. 60/2007 ορίζεται ότι:

«1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας δημόσιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, εκτός ΦΠΑ, όπως προσδιορίζεται από την αναθέτουσα αρχή. Στον υπολογισμό αυτό, λαμβάνεται υπόψη το εκτιμώμενο συνολικό ποσό, συμπεριλαμβανομένων τόσο του τυχόν προβλεπόμενου δικαιώματος προαιρέσεως όσο και των τυχόν παρατάσεων της σύμβασης [...]

3. Κανένα σχέδιο έργου και καμία σύμβαση προμήθειας ή υπηρεσιών δεν επιτρέπεται να κατατημηθεί, προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος διατάγματος.

5. [...] β) Όταν η προμήθεια ομοειδών προϊόντων μπορεί να οδηγήσει σε ταυτόχρονη σύναψη χωριστών συμβάσεων κατά τμήματα, λαμβάνεται υπόψη η εκτιμώμενη συνολική αξία αυτών των τμημάτων κατά την εφαρμογή του άρθρου 6 σημεία α) και β). Όταν η συνολική αξία των τμημάτων είναι ίση με ή υπερβαίνει την αξία που καθορίζεται στο άρθρο 6, το παρόν εφαρμόζεται στη σύναψη κάθε τμήματος...».

14. Στο άρθρο 25 παρ. 1 περ. α' του π.δ. 60/2007 «Διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού» (άρθρο 31 οδηγίας 2004/18/ΕΚ), ορίζεται: «Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις: 1) Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών: α) εάν, ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές δεν κρίνεται κατάλληλη, ή εάν δεν υπάρχει κανείς υποψήφιος, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ύστερα από αίτημα της»...»

15. Στα άρθρα 134 (ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ) και 136 (Υποχρέωση χρήσης ΕΣΗΔΗΣ) του ν. 4281/14 (ΦΕΚ 160 Α' 08.08.2014): Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις, ορίζεται ότι : «...134. Οι διατάξεις του παρόντος Τίτλου εφαρμόζονται κατά την ανάθεση και εκτέλεση, με τη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών του Μέρους Β' του παρόντος από αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς. Μπορεί επίσης να εφαρμόζονται στις συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων και στις συμβάσεις του ν. 3389/2005 (Α' 232), εφόσον τούτο ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. [...] 136. 1. Οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς υποχρεούνται να χρησιμοποιούν το ΕΣΗΔΗΣ σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων του παρόντος, από την υποβολή του αιτήματος μέχρι την υπογραφή και την εκτέλεση των συμβάσεων αυτών, με εκτιμώμενη αξία ίση ή ανώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας ο χρόνος έναρξης υποχρεωτικής εφαρμογής του συνόλου ή μέρους από τις διατάξεις του παρόντος τίτλου μπορεί να μετατίθεται, σε όλες ή ορισμένες κατηγορίες δημοσίων συμβάσεων, για όλες ή για ορισμένες αναθέτουσες αρχές και σε όλες τις αποφάσεις ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων ή σε μέρη αυτών...». Επιπλέον, με την παρ. 3 του άρθρου 201 του ιδίου Νόμου, ορίζεται ότι : «...3. Η ισχύς των άρθρων 134 έως 138, αρχίζει ως προς τις προμήθειες και υπηρεσίες, όσον αφορά τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης όπως ορίζεται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014 την 1η Ιουλίου 2014, όσον αφορά τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης την 1η Οκτωβρίου 2014 και όσον αφορά το σύνολο του δημόσιου τομέα την 1η Οκτωβρίου 2015. ...».

16. Τέλος, με την υπ' αριθ. 40563 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 590 Β' 15.04.2015) «Μετάθεση της ημερομηνίας έναρξης της υποχρεωτικής χρήσης του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις παροχής υπηρεσιών δακοκτονίας» ορίζεται ότι: «Ο χρόνος έναρξης της υποχρεωτικής εφαρμογής του συνόλου των διατάξεων των άρθρων 134 ως 138 ν. 4281/2014 μετατίθεται και ορίζεται την 31-12-2015, όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις παροχής υπηρεσιών δακοκτονίας για όλες τις αναθέτουσες αρχές και σε όλες τις αποφάσεις ανάθεσης και εκτέλεσης αυτών».

III. Νομική Εκτίμηση

17. Το υπό εξέταση αίτημα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας - Περιφερειακής Ενότητας Εύβοιας αφορά στην ανάθεση σύμβασης υπηρεσιών, με την έννοια της περίπτωσης (δ) της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του π.δ. 60/2007. Δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης του αιτήματος 133.440,00€ πλέον ΦΠΑ, σε συνδυασμό προς την προκηρυχθείσα συνολική προϋπολογιζόμενη αξία 499.918,50€ πλέον ΦΠΑ, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή γνώμης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 6 και 8 παρ. 1 του π.δ. 60/2007 και του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ, υποπερίπτωση δδ) του ν. 4013/2011 όπως ισχύει, για την ανάθεση σύμβασης με αντικείμενο την «Παροχή υπηρεσιών για τον από εδάφους δολωματικό ψεκασμό ελαιοδέντρων στα

πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου Ελιάς, έτους 2015», στους Δήμους Κύμης Αλιβερίου και Σκύρου.

18. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/EK περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007) (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η οδηγία 2004/18/EK να μην απολέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13^{ης} Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

19. Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι μια αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να συνάπτει τις συμβάσεις προμηθειών κατά κανόνα με τη διαδικασία ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού και μόνον κατ' εξαίρεση με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης. Οι περιπτώσεις της κατ' εξαίρεση δυνατότητας σύναψης των δημοσίων συμβάσεων προμηθειών με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού παρατίθενται στο άρθρο 25 του π.δ. 60/2007, ενώ τέτοια δυνατότητα αναγνωρίζεται και στο άρθρο 24 του ως άνω Π.Δ., με προηγούμενη δημοσίευση σχετικής προκήρυξης διαγωνισμού.

20. Σημειώνεται ότι στην υπ' αριθ. πρωτ. 788/16.06.2015 υποβληθείσα απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής, το εν θέματι αίτημα εντάσσεται στις διατάξεις του Π.Δ. 60/2007 άρθρο 25, ενώ στο υπ' αριθ. πρωτ. 85894/8454/24.06.2015 έγγραφο της αναθέτουσας αρχής το αίτημα εντάσσεται ταυτόχρονα στη νομική βάση των περιπτώσεων α και γ της παραγράφου 1, του άρθρου 25 του Π.Δ.60/2007.

Περαιτέρω, στο εν λόγω έγγραφο αίτημα αναφέρεται η ανάγκη έκδοσης σύμφωνης γνώμης της Αρχής προκειμένου να προχωρήσει η αναθέτουσα αρχή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης *«χωρίς δημοσίευση νέας προκήρυξης και χωρίς καμία τροποποίηση των όρων της αρχικής διακήρυξης, μετά από πρόσκληση τόσο των συμμετεχόντων (οι προσφέροντες οι οποίοι είχαν υποβάλει παραδεκτές προσφορές κατά τον προηγηθέντα διαγωνισμό) όσο και άλλων ενδιαφερομένων στον διαγωνισμό λόγω του κατεπείγοντος, για την ανάθεση του Τμήματος Δ.»*

21. Με τη διάταξη του άρθρου 25 παρ.1 περ. α' του π.δ. 60/2007, παρέχεται η δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές να συνάπτουν συμβάσεις με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, με την προϋπόθεση: α) να έχει προηγηθεί ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, β) να μην έχει υποβληθεί κατά την ανωτέρω νομίμως διεξαχθείσα και προηγηθείσα ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές να μην κρίνεται κατάλληλη ή να μην υπάρχει κανείς υποψήφιος και γ) να μην τροποποιούνται ουσιαστικά οι αρχικοί όροι της σύμβασης κατά την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση. δ) Επιπλέον, προϋποθέτει ότι σε περίπτωση σχετικού αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Αναθέτουσα Αρχή οφείλει να προβεί στη διαβίβαση προς αυτήν, σχετικής εκθέσεως.

22. Σχετικά με την υπό σημείο (α) προϋπόθεση της προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας, παγίως έχει κριθεί ότι η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, κατ' εφαρμογή της περ. α' της παρ. 1 των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, συνεχεται άμεσα με τον προηγηθέντα αυτής διαγωνισμό, με συνέπεια η μη νομιμότητα της υποκείμενης διαγωνιστικής

διαδικασίας να καθιστά παρακολουθηματικά παράνομη στο σύνολό της και τη συγκεκριμένη διαδικασία (ΕΣ-Πράξη 215/2012-Z' Κλιμάκιο, ΕΣ-Αποφ. VI Τμ. 1249/2011, 466/2011, 29/2012, 408/2012, 600/2012 και 935/2013).

23. Ειδικότερα, από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα ακόλουθα:

α) Ως προς την προϋπόθεση της προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας:

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας - Περιφερειακή Ενότητα Εύβοιας, με την αριθ. Πρωτ. 51173/4911/21.04.2015 διακήρυξη, προσέφυγε σε δημόσιο ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό για την επιλογή αναδόχου για «Παροχή υπηρεσιών για τον από εδάφους δολωματικό ψεκασμό ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου Ελιάς, έτους 2015, στην Π.Ε. Εύβοιας» συνολικού προϋπολογισμού 499.918,50€ πλέον ΦΠΑ.

Όπως προκύπτει από το παραπάνω παρατεθέν ιστορικό (βλ. Ανωτέρω, Ιστορικό, υπό Ι), κρίνεται ότι η εν λόγω διακήρυξη δεν περιείχε όρους που θα απέτρεπαν οικονομικό φορέα από την συμμετοχή του στο σχετικό διαγωνισμό, ούτε προκύπτει παράβαση των κανόνων δημοσιότητας.

β) Ως προς την προϋπόθεση της μη υποβολής κατά την ανωτέρω (υπό σημείο α) νομίμως διεξαχθείσα και προηγηθείσα ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές να μην κρίνεται κατάλληλη ή να μην υπάρχει κανείς υποψήφιος :

Με το από 02.06.2015 πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης και διενέργειας του Διαγωνισμού, το οποίο εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. 788/16.06.2015 (ΑΔΑ: 6ΩΘΑ7ΛΗ-ΕΘΙ) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, διαπιστώθηκε ότι στον εν λόγω διαγωνισμό κατά το μέρος που αφορά στις τοπικές κοινότητες Κύμης Αλιβερίου και Σκύρου (Τμήμα Δ προϋπολογισμού 133.440,00€ πλέον ΦΠΑ) δεν κατατέθηκε καμία προσφορά με αποτέλεσμα για το Τμήμα Δ ο διαγωνισμός να κριθεί άγονος.

Συνεπώς, όσον αφορά στις τοπικές κοινότητες Κύμης Αλιβερίου και Σκύρου πληρούται η προϋπόθεση της μη υποβολής προσφοράς ή της μη ύπαρξης υποψηφίου (του άρθρου 25 παρ. 1 περ. α').

γ) Ως προς τη μη ουσιώδη τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης:

Από τον υποβληθέντα φάκελο και το σχέδιο απόφασης, η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας-Περιφερειακή Ενότητα Εύβοιας αιτείται τη σύμφωνη γνώμη της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, αναγράφοντας ρητά ότι η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση νέας προκήρυξης θα πραγματοποιηθεί «... χωρίς καμιά τροποποίηση των όρων της αρχικής διακήρυξης με αριθμ. 1ΔΑΟΚΕΥΒ/20155 (αρ. Πρωτ. 51173/4911/21.04.2015)...».

24. Εν όψει των ανωτέρω εκτεθέντων, διαπιστώνεται ότι για την σύναψη σύμβασης με αντικείμενο την «Παροχή υπηρεσιών για τον από εδάφους δολωματικό ψεκασμό ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου Ελιάς, έτους 2015» για τους Δήμους Κύμης Αλιβερίου και Σκύρου, τυγχάνει εφαρμογής το άρθρο 25, παρ. 1, περ. α' του π.δ. 60/2007.

Ωστόσο, προκειμένου να είναι σύννομη η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να τηρήσει απαρέγκλιτα, κατά τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, τον όρο της μη ουσιώδους τροποποίησης των όρων της με αριθ. πρωτ. 51173/4911/21.04.2015 (1ΔΑΟΚΕΥΒ/2015) διακήρυξης του διαγωνισμού.

25. Σημειώνεται ότι εφόσον συντρέχουν οι λόγοι εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 25, παρ. 1, περ. α' του π.δ. 60/2007, η Αρχή δεν προχωρά στην εξέταση υπαγωγής του αιτήματος στις διατάξεις του άρθρου 25, παρ. 1, περ. γ' του ίδιου π.δ.

26. Τέλος, επισημαίνεται ότι ο περιορισμός του χρονικού διαστήματος της περιόδου οριστικής υποβολής προσφορών, αναλόγως των περιστάσεων, μπορεί να θέτει εμπόδια στη συμμετοχή στη διαγωνιστική διαδικασία και να περιορίζει έτσι τον ανταγωνισμό. Ως εκ τούτου η Αρχή θεωρεί ορθότερο η έναρξη

υποβολής προσφορών να ταυτίζεται με την δημοσιοποίηση της διακήρυξης του διαγωνισμού και επομένως να υπάρχει η δυνατότητα υποβολής προσφορών καθόλο το διάστημα που διανύεται μεταξύ της ημερομηνίας δημοσιοποίησης της διακήρυξης και της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ομόφωνα αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης επί του αιτήματος της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας-Περιφερειακή Ενότητα Εύβοιας, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2, περ. γ (δδ) του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση για τη σύναψη σύμβασης με αντικείμενο την «Παροχή υπηρεσιών για τον από εδάφους δολωματικό ψεκασμό ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου Ελιάς, έτους 2015» στους Δήμους Κύμης Αλιβερίου και Σκύρου, προϋπολογισμού 133.440,00€ πλέον ΦΠΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25, παρ. 1, περ. α' του π.δ. 60/2007 χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, με τον όρο της μη ουσιώδους τροποποίησης των όρων της διακήρυξης του εν μέρει άγονου διαγωνισμού που προηγήθηκε, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 16.07.2015

Θεωρήθηκε

Ο Πρόεδρος

Δημήτριος Ράικος